

IZVJEŠTAJ

o učešću ministra mr Marasha Dukaja na Pariškom Samitu o sajber bezbjednosti, u Parizu, Francuska 1-2. juna 2026.

I UVOD

Ministar javne uprave mr Marash Dukaj učestvovao je na Pariškom Samitu o sajber bezbjednosti, od 1-2. juna, u Parizu.

Predvođeci regionalnu delegaciju na jednom od najznačajnijih međunarodnih skupova posvećenih sajber bezbjednosti, Crna Gora je potvrdila svoju ulogu aktivnog promotera regionalne saradnje i partnera u kreiranju evropske bezbjednosne i digitalne agende. Istovremeno, uloga domaćina WB3C-a dodatno je afirmisala poziciju Crne Gore kao regionalnog centra za razvoj sajber kapaciteta u skladu sa evropskim i NATO standardima.

Delegaciju su činili ministri i visoki predstavnici zemalja Zapadnog Balkana, koji su tokom posjete učestvovali u nizu sastanaka i aktivnosti sa predstavnicima evropskih institucija, francuskih državnih organa, NATO partnera i drugih međunarodnih organizacija. Razgovori su bili usmjereni na jačanje regionalne saradnje, unapređenje sajber otpornosti, razvoj digitalne bezbjednosti i jačanje institucionalnih kapaciteta za odgovor na savremene bezbjednosne izazove.

II AKTIVNOSTI

Samit je otvorio predsjednik Pariskog sajber samita 2026, Sébastien Garnault, ističući značaj jačanja međunarodne saradnje i zajedničkog odgovora na savremene sajber prijetnje u okviru teme „Transatlantsko resetovanje“.

Ministar javne uprave mr Marash Dukaj održao je glavno predavanje na samitu, obraćajući se predstavnicima vlada, međunarodnih organizacija, privrede i akademske zajednice. U izlaganju je istaknuto da sajber bezbjednost predstavlja jedno od ključnih pitanja nacionalne bezbjednosti, demokratske otpornosti i povjerenja građana u institucije, pri čemu digitalni prostor postaje jednako važan za stabilnost država kao i njihov fizički prostor.

U nastavku izlaganja predstavljeno je iskustvo Crne Gore u oblasti sajber bezbjednosti, sa posebnim osvrtom na sajber napad na državne informacione sisteme iz 2022. godine, koji je označen kao prekretnica u jačanju nacionalnih kapaciteta. Istaknuto je da je nakon tog događaja Crna Gora sprovela sveobuhvatne reformske aktivnosti, uključujući usvajanje novog Zakona o informacionoj bezbjednosti usklađenog sa NIS2 direktivom Evropske unije, jačanje Vladinog CIRT-a i G-SOC centra, kao i pokretanje procesa uspostavljanja Agencije za sajber bezbjednost.

Poseban akcenat stavljen je na razvoj ljudskih resursa i regionalnu saradnju, uz isticanje uloge Centra za sajber kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C) u Podgorici kao ključne regionalne platforme za jačanje znanja, vještina i otpornosti na sajber prijetnje.

Ministar je naglasio da sajber prijetnje ne poznaju granice i da nijedna država ne može samostalno odgovoriti na izazove digitalnog doba, zbog čega su partnerstvo, koordinacija i međunarodna saradnja od presudnog značaja. Takođe je istaknuto da se savremena evropska bezbjednost u velikoj mjeri mjeri sposobnošću država da zaštite svoje digitalne sisteme, kritičnu infrastrukturu i demokratske procese.

Delegacija je potom učestvovala u radu tematskih sesija i bilateralnih susreta u okviru samita, kao i u aktivnostima usmjerenim na razmjenu iskustava i jačanje saradnje sa međunarodnim partnerima.

U okviru programa realizovana je posjeta Campus Cyber centru, gdje je delegacija imala priliku da se upozna sa francuskim sajber ekosistemom, modelom organizacije i koordinacije između javnog i privatnog sektora, kao i sa radom ključnih institucija poput ANSSI i VIGINUM. Predstavljeni su kapaciteti centra, sa posebnim fokusom na inovacije, obuke, operativne sposobnosti i razvoj stručnih kadrova.

Posjeta je omogućila uvid u najnaprednije evropske prakse u oblasti sajber bezbjednosti i dodatno potvrdila značaj međunarodne saradnje u jačanju nacionalnih i regionalnih kapaciteta za odgovor na savremene sajber prijetnje.

III PREDLOG ZAKLJUČKA

Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2026. godine, razmotrila je i usvojila Izvještaj o učešću ministra javne uprave, mr Marasha Dukaja, na Pariškom Samitu o sajber bezbjednosti, u Parizu, Francuska